Este curso 2024-2025, continuaremos co proxecto iniciado no ano 2022/2023 e o noso proxecto número XIV terá o mesmo título ***"No Sueiro o planeta ten mellor pinta porque seguimos traballando en conxunto a Axenda 2030***", centrándonos no horto escolar tendo como título o seguinte ***" No Sueiro plantamos as sementes dunha convivencia diversa e multicultural, para recoller os seus froitos no noso horto escolar"***

EDUCACIÓN INFANTIL

"NO SUEIRO INVESTIGAMOS SOBRE A XERMINACIÓN EN DIFERENTES MEDIOS".

O curso 2024/2025, o P.D.I. da etapa de Educación Infantil segue a directriz marcada polo PDI Anual do CEIP Plurilingüe Manuel Sueiro ***" No Sueiro plantamos as sementes dunha convivencia diversa e multicultural, para recoller os seus froitos no noso horto escolar"*** . Neste curso escolar a temática céntrase na importancia da xerminación en difeentes medios.

O grupo de Educación Infantil traballará fundamentalmente na xerminación de diferentes plantas en diferentes entornos e medios.

O proxecto "Horto Escolar: Inclusión Social e Desenvolvemento Sostible no marco dos ODS" non só enriquecerá a aprendizaxe académica, senón que fomentará a cohesión social, o respecto polo medio ambiente e a comprensión dos ODS. Coa xardinería, os estudantes non só aprenderán sobre bioloxía e ecoloxía, senón que tamén desenvolverán habilidades interpersoais e un forte sentido de comunidade.

Para a realización do Proxecto Documental Integral durante todo o curso escolar 2024/2025 utilizaremos diversos materiais entre os que se encontrar os seguintes:

Libros de consulta:

1. **"Hortos escolares: unha guía para educadores"**- Centro de Recursos para a Educación
2. **"Guía de hortas urbanas"**-FAO
3. **"Permacultura. Unha guía práctica para a agricultura da vida real"**- David Holmgren
4. **"Educación para a sustentabilidade: un enfoque práctico"**- Nacións Unidas

5. **"O pequeno libro da agricultura urbana"**- Carles Agustí & Adelaida Toquero

<u>Temporalización</u>:

Durante todo o curso en sesións de 50 minutos.

<u>Metodoloxía</u>:

- **Aprendizaxe experiencial:** utiliza o xardín como un espazo práctico de aprendizaxe, onde os alumnos participan activamente en todas as etapas do cultivo.
- **Educación inclusiva:** garante que todos os alumnos, independentemente das súas capacidades físicas ou cognitivas, participen na actividade do xardín.

<u>Contribución ás competencias básicas e transversais e competencias claves da Unión Europea:</u>

O desenvolvemento desta unidade contribuirá ao crecemento do conxunto das competencias claves definidas no marco normativo, en especial ás competencias sociais e cívicas, ás de aprender a aprender e ás do sentido da iniciativa e espírito emprendedor. Buscarase o logro da conciencia social e da intervención no medio e porase en valor a creatividade e o traballo en equipo na resolución de problemas ambientais.

<u>Obxectivo xeral:</u>

- Comprender a importancia da xerminación e como se produce en diferentes medios, fomentando a curiosidade e o amor pola natureza.

Obxectivos Específicos:

1. Identificar as diferentes partes das sementes e o seu papel na xerminación.
2. Observar e comparar o proceso de xerminación en distintos medios (terra, auga, algodón).
3. Fomentar a colaboración e o traballo en equipo a través de actividades prácticas.

4. Desenvolver habilidades de observación e documentación a través de debuxos e anotacións.

Contidos:

- Conceptos básicos sobre xerminación e o ciclo de vida das plantas.
- Partes da semente e a súa función.
- Condicións necesarias para a xerminación (humidade, temperatura, luz).
- Diferentes medios de xerminación e as súas características.

Actividades:

1. Exploración de sementes: Os nenos e nenas poden tocar e observar diferentes tipos de sementes, identificando as súas partes.
2. Experimento de xerminación: Plantar sementes en diferentes medios (terra, auga, algodón) e observar o seu crecemento ao longo do tempo.
3. Debuxos e anotacións: Crear un caderno de observación onde os nenos e nenas poidan debuxar e anotar o que observan durante o proceso de xerminación.
4. Charla sobre a natureza: Realizar unha pequena charla sobre a importancia das plantas e como contribúen ao medio ambiente.

Criterios de Avaliación:

- Participación activa nas actividades propostas.

- Calidade e creatividade nos debuxos e anotacións do caderno de observación.

- Capacidade para traballar en equipo e colaborar cos compañeiros.

- Comprensión dos conceptos básicos sobre xerminación e as condicións necesarias para que se produza.

Actividades:

Exploración de diferentes medios:

- Actividade: Levar aos nenos a un parque ou xardín para observar diferentes tipos de solo (terra, area, herba).

Experimento de xerminación:

- Actividade: Plantar sementes en diferentes recipientes (terra, algodón, area) e observar o seu crecemento ao longo do tempo.

Contacontos sobre plantas:

- Actividade: Contar historias ou ler libros sobre o ciclo de vida das plantas e a importancia da xerminación.

Manualidades:

- Actividade: Crear un mural ou un libro ilustrado que represente as distintas etapas da xerminación.

Observación e rexistro:

- Actividade: Manter un diario onde os nenos poidan debuxar e anotar o que observan nas súas sementes ao longo do tempo.

***Avaliación*:**

Será continua, baseada na observación diaria, mediante a recollida de datos segundo un rexistro de ítems. Para avaliar o resultado utilizaremos a seguinte táboa de dobre entrada, sendo avaliada por cada un dos alumnos/as e polo docente. A táboa indícase os seguintes aspectos (SI (S), NON (N), Mellorable (Me).

Avaliación profesorado:

	S	N	Me
A experiencia resultou satisfactoria?			
Cal foi o sentir do alumnado?			
Os nenos/as foron protagonistas?			
Participaron as familias?			
O alumnado expuxo o seu proxecto?			
Foi axeitada a temporalización?			
Acadáronse os obxectivos específicos propostos?			
As actividades resultaron atractivas?			
Os recursos proporcionados pola biblioteca foron os axeitados?			
A metodoloxía de aprendizaxe por proxectos resulta ben?			
Desenvolvemos os obxectivos iniciais?			
O proxecto aplicase a vida cotiá do alumnado?			

Avaliación do alumnado:

	S	**N**	**Me**
A experiencia resultouche satisfactoria?			
Te consideraches que fuches o protagonista da actividade?			
A túa familia axudouche a entender os libros?			
Fuches quen de expoñer o proxecto ante os teus compañeiros/as?			
Deuche tempo a ler cada un dos libros?			
Fuches capaz de resolver os problemas que se lle presentaban a cada un dos personaxes?			
Gustáronche os libros?			
Serías capaz de aplicar o que aprendiches para conseguir novos amigos/as?			
Gustouche a maneira de traballar os contos a través do diálogo e o intercambio cos compañeiros/as?			
Resultouche interesante o que liches nos libros?			

EDUCACIÓN PRIMARIA

1º de E.P.

"NO SUEIRO CULTIVAMOS A INCLUSIÓN CON ETIQUETAS QUE DAN ACCESO Á INFORMACIÓN".

O curso 2024/2025, o P.D.I. de 1º curso de Educación Primaria segue a directriz marcada polo PDI Anual do CEIP Plurilingüe Manuel Sueiro ***" No Sueiro plantamos as sementes dunha convivencia diversa e multicultural, para recoller os seus froitos no noso horto escolar"*** . Neste curso escolar a temática céntrase na importancia das etiquetas nos ***hortos escolares*** centrándonos nos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS) dentro da Axenda 2030 e na importancia da inclusión.

O grupo de 1º de Educación Primaria traballará fundamentalmente a etiquetaxe dos productos no horto escolar que dará acceso á información a todos o noso alumnado.

O proxecto "Horto Escolar: Inclusión Social e Desenvolvemento Sostible no marco dos ODS" non só enriquecerá a aprendizaxe académica, senón que fomentará a cohesión social, o respecto polo medio ambiente e a comprensión dos ODS. Coa xardinería, os estudantes non só aprenderán sobre bioloxía e ecoloxía, senón que tamén desenvolverán habilidades interpersoais e un forte sentido de comunidade.

Para a realización do Proxecto Documental Integral durante todo o curso escolar 2024/2025 utilizaremos diversos materiais entre os que se encontrar os seguintes:

Libros de consulta:

6. **"Hortos escolares: unha guía para educadores"**- Centro de Recursos para a Educación

7. **"Guía de hortas urbanas"**-FAO
8. **"Permacultura. Unha guía práctica para a agricultura da vida real"**- David Holmgren
9. **"Educación para a sustentabilidade: un enfoque práctico"**- Nacións Unidas
10. **"O pequeno libro da agricultura urbana"**- Carles Agustí & Adelaida Toquero

Temporalización:

Durante todo o curso en sesións de 50 minutos a dinamización partirá da sesión semanal de Proxecto Competencial e extenderase polas áreas de C. Sociais e Ed. Plástica e Visual. Tamén se empregará a hora de ler para acadar algúns dos obxectivos establecidos.

Metodoloxía:

- **Aprendizaxe experiencial:** utiliza o xardín como un espazo práctico de aprendizaxe, onde os alumnos participan activamente en todas as etapas do cultivo.
- **Educación inclusiva:** garante que todos os alumnos, independentemente das súas capacidades físicas ou cognitivas, participen na actividade do xardín.
- **Interdisciplinariedade:** integra materias como ciencias, matemáticas, arte e educación física mediante actividades de xardín.

Contribución ás competencias básicas e transversais e competencias claves da Unión Europea:

O desenvolvemento desta unidade contribuirá ao crecemento do conxunto das competencias claves definidas no marco normativo, en especial ás competencias sociais e cívicas, ás de aprender a aprender e ás do sentido da iniciativa e espírito emprendedor. Buscarase o logro da conciencia social e da intervención no medio e porase en valor a creatividade e o traballo en equipo na resolución de problemas ambientais.

Obxectivo xeral:

Promover a inclusión social a través da tecnoloxía e a aprendizaxe sobre a sustentabilidade mediante a creación e xestión dun horto escolar, aliñado cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS) 2030.

Obxectivos específicos:

- Coñecer o noso entorno escolar e as plantas sementadas polo alumnado do centro.
- Valorar os beneficios que podemos obter do consumo dos produtos do noso horto.
- Valorar o traballo cooperativo e colaborativo, o reparto de tarefas, a tolerancia e o respecto.
- Coñecer diferentes recursos tecnolóxicos que facilitan o acceso á información a persoas cegas (QRs) que poderán escoitar a información sen ter que lela.

Contidos:

- Entorno escolar: as plantas do noso entorno. .
- Definición e principios da inclusión social, así como a súa relevancia na educación e a comunidade.
- Concepto de desenvolvemento sostible e os seus tres piares: económico, social e ambiental.
- Traballo en Equipo.
- Responsabilidade do traballo en equipo.
- Tecnoloxía: os codgios QR.

Criterios de avaliación.

1. Potencia o traballo en equipo e a colaboración entre o alumnado de diferentes contextos e capacidades sociais.
2. Potencia no alumnado o coñecemento sobre a produción de alimentos sostible e o coidado do medio ambiente.

3. Coñecee o entorno escolar e as plantas sementadas polo alumnado do centro.
4. Valora os beneficios que podemos obter do consumo dos produtos do noso horto.
5. Valora o traballo cooperativo e colaborativo, o reparto de tarefas, a tolerancia e o respecto.
6. Coñece diferentes recursos tecnolóxicos que facilitan o acceso á información a persoas cegas (QRs) que poderán escoitar a información sen ter que lela.

Actividades:

1. Investigamos a orixe, características e beneficios das diferentes plantas, hortalizas, árbores froiteiras e demais elementos sementados no noso centro escolar.
2. Recollemos os datos en fichas coas ideas clave, a imaxe debuxada e un pequeno resumo de cada planta.
3. Gravamos vídeos Chroma contando a información recollida na ficha.
4. Creamos código QR enlazados aos vídeos chroma.
5. Facemos etiquetas para cada planta cun debuxo, o nome e máis o código QR para que calquera persoa poida coñecer datos importantes do sementado no horto a través do vídeo Chroma.

Para a realización das actividades anteriores traballarase nas materias de Ciencias Naturais, Plástica, e Lingua Galega.

***Avaliación*:**

Será continua, baseada na observación diaria, mediante a recollida de datos segundo un rexistro de ítems. Para avaliar o resultado utilizaremos a seguinte táboa de dobre entrada, sendo avaliada por cada un dos alumnos/as e polo docente. A táboa indícase os seguintes aspectos (SI (S), NON (N), Mellorable (Me).

<u>Avaliación profesorado:</u>

	S	N	Me
A experiencia resultou satisfactoria?			
Cal foi o sentir do alumnado?			
Os nenos/as foron protagonistas?			
Participaron as familias?			
O alumnado expuxo o seu proxecto?			
Foi axeitada a temporalización?			
Acadáronse os obxectivos específicos propostos?			
As actividades resultaron atractivas?			
Os recursos proporcionados pola biblioteca foron os axeitados?			
Resultou ben a metodoloxía de aprendizaxe por proxectos?			
Desenvolvemos os obxectivos iniciais?			
O proxecto aplicase a vida cotiá do alumnado?			
Houbo un cambio real na realidade da noso centro?			

Avaliación do alumnado:

	S	N	Me
A experiencia resultouche satisfactoria?			
Consideras que fuches o protagonista da actividade?			
A túa familia axudouche a entender os libros?			
Fuches quen de expoñer o proxecto ante os teus compañeiros/as?			
Deuche tempo a ler cada un dos libros?			
Fuches capaz de resolver os problemas que se lle presentaban a cada un dos personaxes?			
Gustáronche os libros?			
Gustouche a maneira de traballar os contos a través do diálogo e o intercambio cos compañeiros/as?			
Resultouche interesante o que liches nos libros?			
Fixeches propostas para mellorar o proxectos realizados?			
Participaches activamente nos proxectos formulados?			

2º de E.P.

"PLANTAS AROMÁTICAS E IOGA NO NOSO HORTO ESCOLAR".

O Curso 2024/2025 o P.D.I. do CEIP Manuel Sueiro centrarase nos obxectivos do desenvolvemento sostible 2030. O grupo de 2º de Educación Primaria vaise centrar nos seguintes obxectivos:

- Obxectivo na procura dunha vida san e promover o benestar para todos e todas as idades.
- Garantir modalidades de consumo e produción sostibles
- Garantir a dispoñibilidade da auga e a súa xestión sostible para o saneamento para todos.

Materiais:

Utilizaremos diversos materiais entre os que se encontran os seguintes:

- Libros da hora de ler relacionados coa temática, por exemplo:
- *El huerto Autosuficiente*
- *La huerta de Simón*
- *La rebelión de las verduras*
- *A mellor sopa do mundo*
- *Sopa de calabaza*
- *Comecuentos*
- *Que tal vegetal*
- Videos didácticos.

Número de sesións e temporalización:

Traballarase dentro da aula en todo momento, pero de forma específica adicaráselle media sesión cada semana.

Metodoloxía:

A metodoloxía será dinámica, participativa e lúdica, sen esquecer os nosos propósitos.

Traballarermos alternando a organización do traballo individual, por parellas, en pequeno grupo ou en grupo clase. Contaremos cun recuncho para os materias dentro da aula e cun espazo no corredor para a exposición dos traballos realizados.

A metodoloxía dará resposta aos principios de actividade motivación, conxugándose co o interés e a intuición.

Contribución ás competencias básicas e transversais e competencias claves da unión europea:

Esta unidade contribuirá ao desenvolvemento do conxunto das competencias básicas e competencias claves definidas no marco normativo, en especial á Competencias sociais e cívicas xa que os diferentes coñecementos que desenvolveremos e a aplicación dos mesmos por parte dos alumnos na súa vida diaria, dotándolles das estratexias necesarias para unha mellora da convivencia cos demais e con iso un mellor desenvolvemento social e persoal nos diferentes aspectos da súa vida.

Obxectivos xerais:

Ser capaz de coñecer , identificar e propor modificacións no modelo actual de produción e consumo para conseguir unha xestión eficiente dos recursos naturais poquendo en marcha procesos para evitar a perda de alimentos, o uso ecolóxico dos produtos químicos e diminuir a xeración de refugallos.

Ser capaz de coñecer e identificar as súas emocións e interpretar os seus sentimentos e así poder xestionalos como instrumento de mellora da convivencia cos demais sendo una das ferramentas fundamentais para mellorar o autoconcepto e a

autoestima.

Tomar conciencia do valor que teñen os elementos da natureza e do planeta

Obxectivos específicos:

1. Colaborar na planificación e realización de actividades en grupo
2. Comprender e establecer relación entre feitos e fenómenos do entorno natural e social.
3. Difundir a cultura tradicional da zona.
4. Analizar o medio físico-natural, como se relaciona e organiza.
5. Coñecer o sistema agrícola.
6. Desenrolar o sentido da implicación, responsabilidade, e compromiso na xestión da horta.
7. Recoñecer e identificar as propias emocións en distintas situacións.
8. Recoñecer as emocións e sentimentos positivos propios, como ferramenta para mellorar a nosa autoestima e autoconcepto.
9. Coñecer as características dos alimentos (grupos de alimentos, calidades, nutrientes,..)
10. Coñecer as recomendacións nutricionais (por grupos de idades, por hábitos de vida...)
11. Coñecer que enfermedades pódense contraer en caso de non comer axeitadamente.
12. Apreciar a cultura gastronómica tradicional.
13. Fomentar o exercicio físico e a práctica do ocio activo.
14. Fomentar o reciclado , reducción..
15. Promover 0 funcionamiento dos hortos.

Contidos:

1. Plan de consumo e producción sostible.
2. Recursos,naturais, uso eficiente.

3. respecto aos outros. O rexeitamento dos casos de abuso, ciberacoso, marxinación e exclusión.

4. respecto dos dereitos humanos e os dereitos da infancia:.

5. respecto da diversidade cultural e das tradicións.

6. diálogo e a argumentación na toma de decisións en común e a resolución pacífica de conflitos.

7. recoñecemento da diversidade de valores, fins e modelos de vida e o respecto aos proxectos persoais dos outros.

8. Hábitos saudables relacionados co benestar físico do ser humano: hixiene, alimentación variada, equilibrada e sustentable, exercicio físico, contacto coa natureza, descanso e coidado do corpo como medio para previr posibles enfermedades.

Criterios de avaliación:

2. Identifica os elementos da naturaleza e do planeta.
3. Describe o papel que temos en coidar o medio ambiente que nos rodea e no resto do mundo.
4. Identifica e recoñece a importancia de protexer a biodiversidade no planeta que habitamos.
5. Interactua cos outros adoptando condutas cívicas e éticas orientadas polos valores comúns, a partir do coñecemento, dos dereitos humanos e dos principios constitucionais fundamentais .
6. Xestiona equilibradamente pensamentos, sentimentos e emocións e desenvolver unha actitude de estima e coidado de si mesmo ou si mesma, dos demais e da contorna.
7. Constrúe un adecuado concepto de si mesmo ou si mesma en relación cos demais e coa natureza.
8. Amosa un xeito de convivencia democrática, xusta, inclusiva, respectuosa e pacífica, a partir da investigación e da comprensión da natureza social e política .
9. Reflexiona e asumir un compromiso activo e crítico con valores relativos á

solidariedade e ao respecto ás minorías e ás identidades etnoculturais e de xénero.

10. Desenvolve unha posición crítica e participativa con respecto ao noso modelo de consumo, a relación coa natureza e a utilización sostible dos recursos naturais.

Avaliación:

Será continua eintegradora, e dicir atendendo as diferencias entre o alumnado Baseada na observación diaria , cun rexistro de ítems. Na táboa indícanse os seguintes astectos: S- si, N-non, Me- mellorable

Avaliación profesorado:

	S	N	Me
A experiencia resultou satisfactoria?			
Cal foi o sentir do alumnado?			
Os nenos/as foron protagonistas?			
Participaron as familias?			
O alumnado expuxo o seu proxecto?			
Foi axeitada a temporalización?			
Acadáronse os obxectivos específicos propostos?			
As actividades resultaron atractivas?			
Os recursos proporcionados pola biblioteca foron os axeitados?			
A metodoloxía de aprendizaxe por proxectos resulta ben?			
Desenvolvemos os obxectivos iniciais?			
O proxecto aplicase a vida cotiá do alumnado?			

Avaliación do alumnado:

	S	N	Me
A experiencia resultouche satisfactoria?			
Te consideraches que fuches o protagonista da actividade?			
A túa familia axudouche a entender os libros?			
Fuches quen de expoñer o proxecto ante os teus compañeiros/as?			
Fuches capaz de resolver os problemas que se che presentaban?			
Gustáronche os materiais traballados?			
Gustouche a maneira de traballar de forma cooperativa cos compañeiros/as?			
Resultouche interesante o aprendido ao longo do proxecto?			

3º de E.P.

"POR UN MUNDO CON MELLOR PINTA, CON SUPERLEO TRABALLAMOS A AXENDA 2030 "

Neste curso 2024/2025, o P.D.I. continuamos co coidado do medio ambiente e, polo tanto, traballamos diversas áreas para favorecer un mellor estado do noso planeta. Sen embargo a temática neste curso para os alumnos de 3º curso centrarase no ***" No Sueiro plantamos as sementes dunha convivencia diversa e multicultural, para recoller os seus froitos no noso horto escolar"*** . Dentro do HORTO ESCOLAR , os alumnos e alumnas de terceiro curso abordarán o tema **O NOSO HORTO: " PLANTAS QUE CURAN"** (traballando con especial énfase sobre as plantas medicinais).

Aproveitando a atracción que os alumnos teñen pola natureza e todo o que a rodea vemos de suma importancia proporcionarlles experiencias para acercalos ao coñecemento da agricultura e a desfrutar e coidar o medio ambiente. O horto escolar é unha fonte de motivación para que os nenos e nenas planifiquen, colaboren, tomen decisións e asuman responsabilidades individuais e colectivas , servindo de vehículo para manter o desenrolo equilibrado da súa infancia. Esta actividade fomenta valores fundamentais de respecto, responsabilidade, ecoloxía, diversidade, sustentabilidade ou alimentación saudable. Así como a conexión entre as diversas áreas do currículo.

O horto escolar é coma unha fonte que lle achega multitude de beneficios ao alumnado participante:

1. Desenvolvemento de habilidades motrices. A plantación na horta require remover a terra e utilizar instrumentos como pas, polo que mellorarán as súas habilidades motrices.

2. Traballo en equipo. As hortas escolares requiren indicacións do profesorado e coordinación para repartir todas as tarefas. O traballo en equipo será unha

habilidade que usarán toda a súa vida e creará, ademais, valores como o respecto ou a igualdade.

3. Responsabilidade. Asumiranse responsabilidades individuais e grupais en relación coa horta e isto ensinaralles a importancia de tomar decisións e asumir consecuencias.

4. Sustentabilidade. As hortas escolares poden ser unha forma de ensinar a importancia da sustentabilidade.

5. Aprendizaxe sobre os alimentos. Son unha forma de aprender as vitaminas que ten cada froita ou verdura, que alimentos son máis sans e facer autocrítica sobre os produtos que consumimos.

Temporalización:

Durante todo o curso.

Metodoloxía:

Traballaremos a través dunha metodoloxía activa e do descubrimento guiado, para que o alumno sexa capaz de construír as súas propias aprendizaxes de maneira autónoma. Apoiarémonos en actividades de soporte escrito, priorizando en todo momento o traballo a través da comunicación oral, axustándonos ás características do alumnado.

Contribución ás competencias básicas e transversais e competencias claves da unión europea:

O desenvolvemento desta unidade contribuirá ao desenvolvemento do conxunto das competencias básicas e competencias claves definidas no marco normativo, en especial á Competencias sociais e cívicas. Diferentes coñecementos que desenvolveremos e buscaremos a aplicación dos mesmos por parte dos alumnos na súa vida diaria, dotándolles das estratexias necesarias para unha mellora da

convivencia cos demais e con iso un mellor desenvolvemento social e persoal nos diferentes aspectos da súa vida.

Obxectivos xerais:

1. **Xerar espazos de acción-reflexión**, empregando a horta escolar ecolóxica como ferramenta educativa para traballar o desenvolvemento sustentable.
2. **Promover alternativas locais de produción e consumo local e sustentable**, por medio do contacto coa terra e a contorna natural de toda a Comunidade Educativa (familias, profesorado e alumnado).

3. *O traballo conxunto e o intercambio de experiencias, utilizando a horta como contexto de aprendizaxe para traballar diferentes áreas do coñecemento.*

Obxectivos específicos:

Os obxectivos principais do traballo na horta serán :

1. Sensibilizar o alumnado sobre a educación ambiental como forma de desenvolvemento sustentable.
2. Incorporar a educación ambiental ao noso centro.
3. Conseguir unha educación integradora e transformadora do medio.
4. Implicar o alumnado na súa propia alimentación.
5. Fomentar unha actitude de responsabilidade no coidado do medio.
6. Utilizar a horta escolar como recurso didáctico para a aprendizaxe.
7. Implicar a comunidade educativa na creación dunha horta escolar e organizar os seus participantes no seu uso.
8. Xerar un espazo no que colaboren, directa ou indirectamente, persoal docente, familias e alumnado.
9. Aumentar a colaboración entre o alumnado para conseguir un fin común.

Contidos:

1.-A **agricultura ecolóxica**, local e de tempada, e o coñecemento do medio natural

2.A s**ustentabilidade.**

3.A nutrición e a **saúde**

4. As funcións sanadoras dalgunhas plantas.

Bibliografía :

* Sementes de papel. Bea e Silvia Gil.
* Unha árbore. Rodrigo Muttioli.
* El gran libro de nuestro huerto. Blanca Millán.
* Manos a la tierra.Kirsten Bradley.
* Una pizca de pimienta. Helen Cooper.
* Sopa de calabaza.Helen Cooper.
* Plantas que curan. Salvat.
* Deliciosa! Helen Cooper.

Criterios de avaliación.

1.-Identificar algunhas plantas que curan.

2.-Comprender e describir o noso papel no coidado da horta.

3.-Realizar unha acción de consumo responsable dos produtos relacionados co horto.

4.-Identificar e recoñecer a importancia de protexer os recursos naturais.

5.-Comprender as distintas fases no traballo do horto escolar.

6.-Desenvolver unha posición crítica e participativa con respecto ao noso modelo de consumo e a utilización sostible dos recursos que o horto nos proporciona.

7.-Promover accións de mobilización e incidencia polo coidado do medio natural nas nosas contornas educativas e comunitarias.

***Avaliación*:**

Será continua, baseada na observación diaria, mediante a recollida de datos segundo un rexistro de ítems. Para avaliar o resultado utilizaremos a seguinte táboa de dobre entrada, sendo avaliada por cada un dos alumnos/as e polo docente. A táboa indícase os seguintes aspectos (SI (S), NON (N), Mellorable (Me).

Avaliación profesorado:

	S	N	Me
A experiencia resultou satisfactoria?			
Cal foi o sentir do alumnado?			
Os nenos/as foron protagonistas?			
Participaron as familias?			
O alumnado expuxo o seu proxecto?			
Foi axeitada a temporalización?			
Acadáronse os obxectivos específicos propostos?			
As actividades resultaron atractivas?			
Os recursos proporcionados pola biblioteca foron os axeitados?			
A metodoloxía de aprendizaxe por proxectos resulta ben?			
Desenvolvemos os obxectivos iniciais?			
O proxecto aplicase a vida cotiá do alumnado?			

Avaliación do alumnado:

	S	N	Me
A experiencia resultouche satisfactoria?			
Te consideraches que fuches o protagonista da actividade?			
A túa familia axudouche a entender os libros?			
Fuches quen de expoñer o proxecto ante os teus compañeiros/as?			
Deuche tempo a ler cada un dos libros?			
Fuches capaz de resolver os problemas que se lle presentaban a cada un dos personaxes?			
Gustáronche os libros?			
Serías capaz de aplicar o que aprendiches para conseguir novos amigos/as?			
Gustouche a maneira de traballar os contos a través do diálogo e o intercambio cos compañeiros/as?			
Resultouche interesante o que liches nos libros?			

4º de E.P.

"O HORTO ESCOLAR: PUNTO DE ENCONTRO POR UNHA CONVIVENCIA MULTICULTURAL E DIVERSA "

O curso 2024/2025, o grupo 4º de Educación Primaria traballará **o Horto con denominación de orixe** centrados no cambio do modelo actual de produción e consumo para conseguir unha xestión eficiente dos recursos naturais, poñendo en marcha procesos para evitar a perda de alimentos, un uso ecolóxico dos produtos químicos e diminuír a xeración de residuos a través de diversas accións que permitirán mellorar o noso medio ambiente, nos que o uso de accións para o desenvolvemento da biodiversidade son para elementos básicos do mesmo.

As denominacións de orixe utilízanse para destacar as cualidades peculiaridades de certos produtos. Tamén dan información acerca dos factores naturais e humanos que inflúen no proceso de produción do produto en relación co medio xeográfico. Coñecer a orixe dos alimentos permítenos tomar decisións máis sensatas e sostibles en todo o que conleva a nosa dieta.

Débese considerar que o hábito dos consumidores cambiou e elixen produtos orixinarios do país ou da rexión ou localidade sempre tendo en conta a calidade. Esto conleva querer ter maior información sobre a orixe dos alimentos, ingredientes, procesos e condicións de elaboración.

Ademais cobra especial importancia a responsabilidade social das empresas así como a preocupación polo medio ambiente. Desde fai anos observamos o cambio que se estaba producindo no mercado e nos consumidores volvendo ó natural deixando a un lado os procesados.

En España O ODS 12 ten como obxectivo promover as modalidades de consumo e produción sostibles, a través da implementación nas estratexias, políticas e normativas de cada país, está a implementar do Marco Decenal de Programas sobre

Modalidades de Consumo e Produción sostibles (10YFP) impulsado na Conferencia Río+20, mediante un paquete de medidas que cobre os cinco programas do devandito marco. Cabe destacar o papel fundamental que desempeñan todos os actores ao longo da cadea de valor na consecución das metas do ODS 12. Por iso, a súa sensibilización é esencial para xerar cambios estruturais nos patróns de produción e consumo, buscando que tanto a demanda como a oferta oriéntense cara a produtos e servizos que teñan o menor impacto ambiental, A pesar dos progresos realizados, é necesario avanzar e mellorar o comportamento dos actores nas medidas de vixilancia e control, así como na incorporación da cultura e dos requirimentos de xestión ambiental da as organizacións empresariais, incluída a concienciación dos traballadores e directivos e das Administracións públicas.

O principal obxectivo diste hortos é que os alumnos aprendan a sementar, cultivar e consumir frutas, verduras e vexetais. Un recurso pedagóxico que permite ó alumnado acercarse ó entorno natural deseñando experiencias interdisciplinarias que contribuíran o desenvolvemento das competencias básicas.

No 2017 desperdiciáronse unha media de 23,6 millóns de kg á semana. Se a poboación mundial chegase a alcanzar os 9600 millóns en 2050, necesitaríase o equivalente de case tres planetas para proporcionar os recursos naturais precisos para manter o estilo de vida actual. O 93% das 250 empresas máis grandes do mundo presentan informes en materia de sustentabilidade. Os fogares consomen o 29% da enerxía mundial e, en consecuencia, contribúen ao 21% das emisións de CO2 resultantes. A participación das enerxías renovables no consumo final de enerxía alcanzou o 17,5% en 2015. Cada ano, calcúlase que un terzo de todos os alimentos producidos, equivalentes a 1300 millóns de toneladas por valor de ao redor de 1000 millóns de dólares, termina podrecéndose nos contedores dos consumidores e retallistas, ou se estraga debido ás malas prácticas do transporte e a colleita. 2000 millóns de persoas en todo o mundo teñen sobrepeso ou son obesas. A degradación da terra, a diminución da fertilidade do chan, o uso insostible da auga, a sobrepesca e a degradación do medio mariño están a diminuír a capacidade da base de recursos naturais para fornecer alimentos. O sector da alimentación representa ao redor do

30% do consumo total de enerxía no mundo e un 22% do total das emisións de gases de efecto invernadoiro.

Para a realización do Proxecto Documental Integral durante todo o curso escolar 2024/2025 utilizaremos diversos materiais entre os que se encontrar os seguintes:

- Libros da hora de ler e do Clube de Lectura durante o curso escolar 2022/203:
- ***"El gran libro de nuestro huerto".*** Blanca Millán. Ed. Cumio. En este libro encontrarás todo lo que necesitas para poder crear tu huerto desde cereo. Conocerás el lugar perfecto para ello, los procesos de plantado y cosecha, los cultivos que puedes poner en práctica en cada época del año y así tener variedad de froitas y verduras e vexetais frescos y ecolóxicos cada día.
- ***¿Qué es la biodiversidad?*** *Goncal Luna; ilustraciones, Míriam Bauer. Fundación Biodiversidad 2011. Una publicación para entender la importancia de la biodiversidad, conocer qué es un ecosistema, las especies amenazadas y saber qué hacer para protegerlos.*
- ***El libro mágico de la Naturaleza*****.** *WeebleBooks, 2016. El día 5 de junio de 2016, con motivo del Día Mundial del Medio Ambiente, se publicó en versión digital este libro infantil sobre la biodiversidad, que se puede descargar y leer de forma gratuita. Recomendado para que niñas y niños a partir de 6 años descubran la naturaleza y todo lo que nos regala cada día.*
- **Tengo derecho a salvar mi planeta.** Alain Serres. Aurelia Fronty. Ed. Blume. Derechos de los niños a una alimentación sana y equilibrada el uso responsable del aguaa y a no usar productos químicos que sirven para que los cultivos crezcan más rápidos "que ningún neno da Terra pase fame"
- ***Nos quedamos sin mermelada*****.** José Manuel Córdoba; Ilustraciones, Laura Súa. SEO/BirdLife, 2012. Este cuento se enmarca en el proyecto LIFE+ Urogallo cantábrico, coordinado por la Fundación Biodiversidad y financiado por la Unión Europea, que cuenta como socios a la Comunidades Autónomas de Galicia, Cantabria, Principado de Asturias y Castilla y León. Pretende sensibilizar a los más pequeños sobre los problemas de conservación de esta especie amenazada.

- **Tu planeta te necesita.** Philip Bunting. Ed. RBA. Una guía optimista para reducir, reutilizar, reciclar y renovar. Una de las cosas que más preocupa son los residuos alimentarios pero... en lugar de tirarlos podemos devolver algunos al ciclo natural para que se renueven. El compostaje.
- ***Os bolechos fan unha merenda con vexetais. Os bolechas e os alimentos ecolóxicos.*** *Ed. Bolanda. Os bolechas axúdannos a entender as etiquetas ecolóxicas. Cal é a función de CRAEGA? (Consello regulador da agricultura ecolóxica de Galicia.*

  https://eva.edu.xunta.gal/course/view.php?id=2000001144
- *Vídeos didácticos.*

Número de sesións: Unha por quincena.

Temporalización:

Durante todo o curso en sesións de 50 minutos.

Metodoloxía:

Traballaremos a través dunha metodoloxía activa e do descubrimento guiado, para que o alumno sexa capaz de construír as súas propias aprendizaxes de maneira autónoma. Apoiarémonos na maioría das actividades de soporte escrito, priorizando en todo momento o traballo a través da comunicación oral, axustándonos ás características do alumnado.

Contribución ás competencias básicas e transversais e competencias claves da unión europea:

O desenvolvemento deste Proxecto Documental Integrado contribuirá ao desenvolvemento do conxunto das competencias claves definidas no marco normativo, contribuíndo as seguintes: comunicación lingüística; competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía; competencia dixital; aprender a aprender; competencias sociais e cívicas; sentido de iniciativa e espírito emprendedor e conciencia e expresións culturais. En especial destacar as competencias sociais e cívicas xa que nos diferentes coñecementos que

desenvolveremos e a aplicación dos mesmos por parte dos alumnos na súa vida diaria, dotándolles das estratexias necesarias para unha mellora da convivencia cos demais e con iso un mellor desenvolvemento social e persoal nos diferentes aspectos da súa vida; aprender a aprender e sentido de iniciativa e espírito emprendedor.

Obxectivo xeral:

Ser capaz de coñecer, identificar e propor modificacións no modelo actual de produción e consumo para conseguir unha xestión eficiente dos recursos naturais, poñendo en marchar procesos para evitar a perda de alimentos, o uso ecolóxico dos produtos químicos e diminuír a xeración de refugallos así como que os alumnos aprendan sobre a sementeira, cultivo e consumo de froitas, verduras, vexetais e herbas olorosas; que desenvolvan capacidades agrícolas e se xeneren espazos de integración e convivencia entre a comunidade así como mellorar a diversidade da dieta e incidir nos cambios de comportamento alimentario e nutricional e recoñecer e saber que hai produtos con denominación de orixe e cales temos en Galiza.

Obxectivos específicos:

1. *Garantir modalidades de consumo e produción sostibles.*
2. *Coñecer os produtos con Denominación de Orixe Galega.*
3. *Recoñecer os productos ecolóxicos.*
4. *Recoñecer a nosa terra como un recurso de produtos frescos e propios.*
5. *Promover a xestión sostible e o uso eficiente dos recursos naturais.*
6. *Reducir a xeración de residuos e o desperdicio de alimentos.*
7. *Fomentar a xestión ecoloxicamente racional dos produtos químicos.*
8. *Recoñecer e identificar as propias emocións en distintas situacións.*
9. *Coñecer e practicar a empatía como instrumento para mellorar a convivencia cos demais.*
10. *Tomar conciencia do valor que teñen os elementos da natureza e do planeta.*
11. *Coñecer o valor nutricional dos alimentos do horto .*

12. *Favorecer unha alimentación equilibrada e saudable.*
13. *Mellorar os hábitos alimenticios.*
14. *Comprender o papel que temos en coidar o medio ambiente que nos rodea e no resto do mundo.*
15. *Realizar unha acción de coidado do medio ambiente que podamos compartir co resto da contorna educativa e comunitaria.*
16. *Recoñecer a importancia de protexer a biodiversidade no planeta que habitamos.*
17. *Comprender as consecuencias que ten a sobreexplotación dos recursos naturais no medio ambiente.*
18. *Promover a nosa capacidade como defensoras e defensores do medio ambiente.*
19. *Desenvolver unha posición crítica e participativa con respecto ao noso modelo de consumo, a relación coa natureza e a utilización sostible dos recursos naturais.*
20. *Promover accións de mobilización e incidencia polo coidado do medio ambiente nas nosas contornas educativas e comunitarias*
21. *Colaborar en actividades grupales, respetando unhas normas e asumindo a responsabilidade que corresponda a cada un.*
22. *Axudar a loitar contra os problemas relacionados coa alimentación: obesidade, desnutrición…*
23. *Fomentar o coñecemento de variedades de frutas e vexetais que sexan descoñecidas para os alumnos.*
24. *Proporcionar un lugar para adquirir coñecementos relacionados coa natureza, a agricultura e a nutrición.*
25. *Coñecer e profundizar na agricultura impulsando a práctica de cultivo e consumo de alimentos ecolóxicos libres de pesticidas ou plaguicidas.*

Contidos:

1. *Plan de consumo e produción sostible.*
2. *Os elementos da natureza.*
3. *Productos con denominacion de orixe.*
4. *Fases do cultivo de verduras ou hortalizas.*

5. *Alimentación saudable.*
6. *Orixe dos alimentos.*
7. *Valores nutricionais dos alimentos dun horto.*
8. *Ferramentas de uso agrícola.*
9. *Recursos naturais: uso eficiente.*
10. *Residuos e desperdicios alimentarios.*
11. *Refugallos: xestión racional, ecolóxica, prevención, redución, reciclado e reutilización.*
12. *Influencia da meteoroloxía á hora de sementar produtos.*
13. *Uso da auga da chuvia como recurso.*
14. *Diferentes emocións: tenrura, amor, odio, ira, irritación,...*
15. *O medio ambiente: coidado, sobrexplotación, biodiversidade,..*
16. *O modelo de consumo responsable.*
17. *Defensa e mellora do medio ambiente.*

Criterios de avaliación.

1. *Coñece as modalidades de consumo e produción sostible.*
2. *Recoñece os productos galegos con denominación de orixe.*
3. *Coñece como afecta o clima á agricultura.*
4. *Propón accións para a redución de residuos e desperdicio de alimentos.*
5. *Fomenta a xestión ecolóxica racional dos produtos químicos.*
6. *Coñece e enumera distintas emocións.*
7. *Enumera distintos modos de actuación ante unha mesma emoción.*
8. *Practica a empatía nas relacións cos demais como instrumento para mellorar a convivencia cos outros.*
9. *Identifica os elementos da natureza.*
10. *Describe o papel que temos en coidar o medio ambiente que nos rodea e no resto do mundo.*
11. *Realiza unha acción de coidado do medio ambiente que podamos compartir co resto da contorna educativa e comunitaria.*

12. Identifica e recoñece a importancia de protexer a biodiversidade no planeta que habitamos.

13. Describe as consecuencias que ten a sobreexplotación dos recursos naturais no medio ambiente.

14. Participa na defensa do medio ambiente.

15. Desenvolve unha posición crítica e participativa con respecto ao noso modelo de consumo, a relación coa natureza e a utilización sostible dos recursos naturais.

16. Coñece o papel das mulleres, novas e comunidades ao redor do mundo na defensa do medio ambiente.

17. Promove accións de mobilización e incidencia polo coidado do medio ambiente nas nosas contornas educativas e comunitarias

<u>Indicadores de logro ou desempeño.</u>

1. *Coñece unha modalidade de consumo e de produción sostible.*
2. *Coñece o término denomicación de orixe.*
3. *Identifica os alimentos con denominación de orixe galega.*
4. *Propón unha acción para a redución de residuos e desperdicio de alimentos.*
5. *Fomenta a xestión ecolóxica racional dos produtos químicos.*
6. *Coñece e enumera emocións.*
7. *Enumera catro modos de actuación ante unha mesma emoción.*
8. *Practica a empatía nas relacións cos demais como instrumento para mellorar a convivencia cos outros.*
9. *Describe o papel que temos en coidar o medio ambiente que nos rodea e no resto do mundo.*
10. *Realiza unha acción de coidado do medio ambiente que podamos compartir co resto da contorna educativa e comunitaria.*
11. *Identifica e recoñece a importancia de protexer a biodiversidade no planeta que habitamos.*
12. *Describe as consecuencias que ten a sobreexplotación dos recursos naturais no medio ambiente.*
13. *Participa na defensa do medio ambiente.*

14. *Desenvolve unha posición crítica e participativa con respecto ao noso modelo de consumo, a relación coa natureza e a utilización sostible dos recursos naturais.*
15. *Coñece o papel das mulleres, novas e comunidades ao redor do mundo na defensa do medio ambiente.*
16. *Promove accións de mobilización e incidencia polo coidado do medio ambiente nas nosas contornas educativas e comunitarias*

***Avaliación*:**

Será continua, baseada na observación diaria, mediante a recollida de datos segundo un rexistro de ítems. Para avaliar o resultado utilizaremos a seguinte táboa de dobre entrada, sendo avaliada por cada un dos alumnos/as e polo docente. A táboa indícase os seguintes aspectos (SI (S), NON (N), Mellorable (Me).

Avaliación profesorado:

	S	N	Me
A experiencia resultou satisfactoria?			
Cal foi o sentir do alumnado?			
Os nenos/as foron protagonistas?			
Participaron as familias?			
O alumnado expuxo o seu proxecto?			
Foi axeitada a temporalización?			
Acadáronse os obxectivos específicos propostos?			
As actividades resultaron atractivas?			
Os recursos proporcionados pola biblioteca foron os axeitados?			
A metodoloxía de aprendizaxe por proxectos resulta ben?			
Desenvolvemos os obxectivos iniciais?			
O proxecto aplicase a vida cotiá do alumnado?			

Avaliación do alumnado:

	S	N	Me
A experiencia resultouche satisfactoria?			
Te consideraches que fuches o protagonista da actividade?			
A túa familia axudouche a entender os libros?			
Fuches quen de expoñer o proxecto ante os teus compañeiros/as?			
Deuche tempo a ler cada un dos libros?			
Fuches capaz de resolver os problemas que se lle presentaban a cada un dos personaxes?			
Gustáronche os libros?			
Serías capaz de aplicar o que aprendiches para conseguir novos amigos/as?			
Gustouche a maneira de traballar os contos a través do diálogo e o intercambio cos compañeiros/as?			
Resultouche interesante o que liches nos libros?			

5º de E.P.

O curso 2024/2025, o P.D.I. do CEIP Plurilingüe Manuel Sueiro céntrase no tema ***" No Sueiro plantamos as sementes dunha convivencia diversa e multicultural, para recoller os seus froitos no noso horto escolar".*** O grupo de 5º de Educación Primaria traballará principalmente o ***ODS 15*** que busca protexer, restablecer e promover o uso sostible dos ecosistemas terrestres, xestionar de forma sostible os bosques, deter e invertir a degradación das terras, combater a desertificación e frear a pérdida de **biodiversidade.**

A loita contra o cambio climático, tanto a redución das emisións de gases de efecto invernadoiro como a adaptación ao cambio climático, é unha prioridade para España. O obxectivo é prepararnos para afrontar os impactos do cambio climático, sentar as bases dunha economía neutra en emisións e acompañar aos colectivos máis vulnerables no proceso de transición.

Para a realización do Proxecto Documental Integral durante todo o curso escolar 2024/2025 utilizaremos diversos materiais entre os que se encontran os seguintes:

- ***O gran libro da nosa horta.*** Blanca Millán. Ed. Cumio.
- ***Guía del huerto escolar (Experiencias Pedagógicas).*** Carlos Romón Salinas.Ed. Popular.
- ***Tu planeta te necesita,*** Philip Bunting. RBA
- ***Que teñen que ver as vacas co cambio climático?*** Marian Martinez Izquierdo e Luisa Martínez Lorenzo. Hércules de edicións.
- ***Salvamos o planeta. E logo... por que?. Respostas rápidas para preguntas enxeñosas.*** *E. Xerais Básicas Ciencia.*
- ***Eco Héroes. Vidas en defensa del planeta.*** Federico Magrin. VV Kids
- ***Atlas de la Emergencia Climática. Que ocurre y como combatirla.*** Don Hocke. DK.
- ***En el corazón del Bosque.*** Agustín Fernández Paz. Ed. Anaya;

- ***Documentais como : "Kiss the Ground"***
- ***Peligro Vegetal***. Ramón Caride. Anaya.
- ***Cuentos para salvar el planeta .*** Anna Casals y Paolo Ferri,...
- ***Revistas infantis con temática relacionada cos perigos do cambio climático: Papagaio: 1, 6, 7, 31..., DOC: 284, 291, 292 ...***
- ***Vídeos didácticos de HOPE, Teachersforfuturespain...***

Temporalización:

Durante todo o curso en sesións de 50 minutos a dinamización partirá da sesión semanal de Proxecto Competencial e extenderase polas áreas de C. Sociais e Ed. Plástica e Visual. Tamén se empregará a hora de ler e o "móvete quince" para acadar algúns dos obxectivos establecidos. Será

Metodoloxía:

Traballaremos a través dunha metodoloxía activa e do descubrimento guiado, para que o alumno sexa capaz de construír as súas propias aprendizaxes de maneira autónoma. Apoiarémonos na maioría das actividades de soporte escrito e audiovisual, priorizando en todo momento o traballo en pequeno grupo a través da comunicación oral, axustándonos ás características do alumnado.

Contribución ás competencias básicas e transversais e competencias claves da Unión Europea:

O desenvolvemento desta unidade contribuirá ao crecemento do conxunto das competencias claves definidas no marco normativo, en especial ás competencias sociais e cívicas, ás de aprender a aprender e ás do sentido da iniciativa e espírito emprendedor. Buscarase o logro da conciencia social e da intervención no medio e porase en valor a creatividade e o traballo en equipo na resolución de problemas ambientais.

Obxectivos xerais:

- *Coñecer e valorar o seu entorno natural, social e cultural, así como as posibilidades de acción e cuidado do mesmo.*
- *Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.*

Obxectivos específicos:

- *Comprender o papel que temos en coidar o medio ambiente que nos rodea e no resto do mundo.*
- *Coñecer as principais causas do cambio climático e as súas consecuencias inmediatas e a longo prazo.*
- *Entender a importancia de preservar a biodiversidade en tódolos ecosistemas terrestres, especialmente no noso horto escolar.*
- *Valorar a agricultura e gandaría sostibles como un modo de loitar contra a deforestación e os incendios no rural galego.*
- *Coñecer as principais características e beneficios da agricultura rexenerativa e aplicala na horta escolar.*
- *Realizar accións de coidado do medio ambiente que podamos compartir co resto da contorna educativa e comunitaria (compostadora).*
- *Promover a nosa capacidade como defensoras e defensores das especies autóctonas e da diversidade das especies.*
- *Desenvolver unha posición crítica e participativa con respecto ao noso modelo de consumo, a relación coa natureza e a utilización sostible dos recursos naturais.*
- *Promover accións de mobilización e incidencia polo coidado do medio ambiente nas nosas contornas educativas e comunitarias.*
- *Poñer en prácticas as tres R: reducir, reutilizar e reciclar na vida diaria.*
- *Fomentar a redución de consumo enerxético na casa e no colexio.*
- *Promover o aproveitamento da auga de choiva para emprego na horta.*

Contidos:

- *O medio ambiente: coidado, sobrexplotación, biodiversidade, ecosistemas, agricultura rexenerativa e gandaría extensiva, insectos beneficiosos para os cultivos, especies autóctonas…*
- *Problemas que afectan a biodiversidade do noso entorno: incendios, ecosistemas en desequilibrio, deforestación, abandono do medio rural…*
- *O modelo de consumo responsable.*
- *Impacto medioambiental de accións humanas: turismo, agricultura e gandaría intensiva, consumismo…*

Criterios de avaliación.

- *Tomar conciencia dos "desastres naturais" que afectan ao noso país e continente continuamente.*
- *Concienciar sobre as responsabilidades individuais e sociais de frear o cambio climático (resíduos cero).*
- *Realizar accións que servan para conter o cambio climático e que podamos compartir co resto da contorna educativa e comunitaria (agricultura rexenerativa, compostaxe).*
- *Recoñecer e defender a importancia da biodiversidade nos ecosistemas próximos (hotel de insectos).*
- *Coñecer o funcionamento dos ecosistemas e a facilidade de que sofran desequilibrios por mor da acción do ser humano.*
- *Coñecer as principais causas dos incendios no rural galego e valorar a agricultura e gandaría sostibles (aldeas modelo…) como un modo de loitar contra eles e contra a deforestación.*
- *Desenvolver unha posición crítica e participativa con respecto ao noso modelo de consumo, á relación coa natureza e á utilización sostible dos recursos naturais.*
- *Promover accións de mobilización e incidencia polo coidado do medio ambiente nas nosas contornas educativas e comunitarias.*

Indicadores de logro ou desempeño.

1. *Identifica os elementos da natureza e do planeta.*
2. Distingue as causas e consecuencias inmediatas e a longo prazo do cambio climático.
3. *Infórmase e toma conciencia dos "desastres naturais" que afectan ao noso entorno próximo.*
4. *Coñece as características dos ecosistemas e a facilidade de que sofran desequilibrios por mor da acción do ser humano.*
5. *Defende a biodiversidade nos ecosistemas próximos (agricultura rexenerativa, hotel de insectos…).*
6. *Identifica as principais causas dos incendios no rural galego e valora a agricultura e gandaría sostibles (aldeas modelo…) como un modo de loitar contra eles e contra a deforestación.*
7. *Describe o papel que temos en coidar o medio ambiente que nos rodea e no resto do mundo.*
8. *Realiza varias accións de coidado do medio ambiente que podamos compartir co resto da contorna educativa e comunitaria.*
9. *Identifica e recoñece a importancia de protexer a biodiversidade nos bosques.*
10. *Participa na defensa do medio ambiente e en frear o cambio climático.*
11. *Desenvolve unha posición crítica e participativa con respecto ao noso modelo de consumo, a relación coa natureza e a utilización sostible dos recursos naturais.*
12. *Promove accións de mobilización e incidencia polo coidado do medio ambiente nas nosas contornas educativas e comunitarias*

<u>Avaliación</u>:

Será continua, baseada na observación diaria, mediante a recollida de datos segundo un rexistro de ítems. Para avaliar o resultado utilizaremos a seguinte táboa de dobre entrada, sendo avaliada por cada un dos alumnos/as e polo docente. A táboa indícase os seguintes aspectos (SI (S), NON (N), Mellorable (Me).

<u>Avaliación profesorado:</u>

	S	**N**	**Me**
A experiencia resultou satisfactoria?			
Cal foi o sentir do alumnado?			
Os nenos/as foron protagonistas?			
Participaron as familias?			
O alumnado expuxo o seu proxecto?			
Foi axeitada a temporalización?			
Acadáronse os obxectivos específicos propostos?			
As actividades resultaron atractivas?			
Os recursos proporcionados pola biblioteca foron os axeitados?			
A metodoloxía de aprendizaxe por proxectos resulta ben?			
Desenvolvemos os obxectivos iniciais?			
O proxecto aplicase a vida cotiá do alumnado?			

Avaliación do alumnado:

	S	N	Me
A experiencia resultouche satisfactoria?			
Te consideraches que fuches o protagonista da actividade?			
A túa familia axudouche a entender os libros?			
Fuches quen de expoñer o proxecto ante os teus compañeiros/as?			
Deuche tempo a ler cada un dos libros?			
Fuches capaz de resolver os problemas que se lle presentaban a cada un dos personaxes?			
Gustáronche os libros?			
Serías capaz de aplicar o que aprendiches para conseguir novos amigos/as?			
Gustouche a maneira de traballar os contos a través do diálogo e o intercambio cos compañeiros/as?			
Resultouche interesante o que liches nos libros?			

6º de E.P.

"HORTA ESCOLAR: INCLUSIÓN SOCIAL E DESENVOLVEMENTO SOSTIBLE NO MARCO DOS ODS 2030"

O curso 2024/2025, o P.D.I. de 6º curso de Educación Primaria segue a directriz marcada polo PDI Anual do CEIP Plurilingüe Manuel Sueiro ***" No Sueiro plantamos as sementes dunha convivencia diversa e multicultural, para recoller os seus froitos no noso horto escolar"*** . Neste curso escolar a temática céntrase na importancia dos ***hortos escolares*** centrándonos nos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS) dentro da Axenda 2030. O grupo de 6º de Educación Primaria traballará fundamentalmente os ***ODS 2 (Fame cero) e ODS 15 (Vida nos ecosistemas terrestres)*** que busca tomar medidas urxentes para combater o cambio climático e establecer unha resposta global para fortalecer a capacidade de adaptación e a resiliencia das distintas comunidades en relación cos riscos climáticos.

A loita contra o cambio climático, tanto a redución das emisións de gases de efecto invernadoiro como a adaptación ao cambio climático, é unha prioridade para España. O obxectivo é prepararnos para afrontar os impactos do cambio climático, sentar as bases dunha economía neutra en emisións e acompañar aos colectivos máis vulnerables no proceso de transición.

O carácter transversal da loita contra o cambio climático fai que as actuacións abarquen o sector da **agricultura** xa que é un sector especialmente vulnerables aos impactos do cambio no clima.

O proxecto "Horto Escolar: Inclusión Social e Desenvolvemento Sostible no marco dos ODS" non só enriquecerá a aprendizaxe académica, senón que fomentará a cohesión social, o respecto polo medio ambiente e a comprensión dos ODS. Coa xardinería, os estudantes non só aprenderán sobre bioloxía e ecoloxía, senón que tamén desenvolverán habilidades interpersoais e un forte sentido de comunidade.

Para a realización do Proxecto Documental Integral durante todo o curso escolar 2024/2025 utilizaremos diversos materiais entre os que se encontrar os seguintes:

Libros de consulta:

- **"Hortos escolares: unha guía para educadores"**- Centro de Recursos para a Educación
- **"Guía de hortas urbanas"**-FAO
- **"Permacultura. Unha guía práctica para a agricultura da vida real"**- David Holmgren
- **"Educación para a sustentabilidade: un enfoque práctico"**- Nacións Unidas
- **"O pequeno libro da agricultura urbana"**- Carles Agustí & Adelaida Toquero

Temporalización:

Durante todo o curso en sesións de 50 minutos a dinamización partirá da sesión semanal de Proxecto Competencial e extenderase polas áreas de C. Sociais e Ed. Plástica e Visual. Tamén se empregará a hora de ler para acadar algúns dos obxectivos establecidos.

Metodoloxía:

- **Aprendizaxe experiencial:** utiliza o xardín como un espazo práctico de aprendizaxe, onde os alumnos participan activamente en todas as etapas do cultivo.
- **Educación inclusiva:** garante que todos os alumnos, independentemente das súas capacidades físicas ou cognitivas, participen na actividade do xardín.
- **Interdisciplinariedade:** integra materias como ciencias, matemáticas, arte e educación física mediante actividades de xardín.

Contribución ás competencias básicas e transversais e competencias claves da Unión Europea:

O desenvolvemento desta unidade contribuirá ao crecemento do conxunto das competencias claves definidas no marco normativo, en especial ás competencias sociais e cívicas, ás de aprender a aprender e ás do sentido da iniciativa e espírito emprendedor. Buscarase o logro da conciencia social e da intervención no medio e porase en valor a creatividade e o traballo en equipo na resolución de problemas ambientais.

Obxectivo xeral:

Promover a inclusión social e a aprendizaxe sobre a sustentabilidade mediante a creación e xestión dun horto escolar, aliñado cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS) 2030.

Obxectivos específicos:

- Potenciar o traballo en equipo e a colaboración entre o alumnado de diferentes contextos e capacidades sociais.
- Educar ao alumnado sobre a produción de alimentos sostible e o coidado do medio ambiente.
- Contribuír á seguridade alimentaria da comunidade educativa mediante a produción de hortalizas e hortalizas.
- Sensibilizar á comunidade escolar sobre os ODS, destacando o ODS 2 (Fame Cero) e o ODS 15 (Vida dos Ecosistemas Terrestres).
- Desenvolver habilidades prácticas e teóricas en xardinería, bioloxía e nutrición.

Contidos:

- ODS 2 e 15 e a súa importancia para o futuro do planeta.
- Definición e principios da inclusión social, así como a súa relevancia na educación e a comunidade.
- Concepto de desenvolvemento sostible e os seus tres piares: económico, social e ambiental.
- Importancia da biodiversidade na agricultura e a súa relación coa sustentabilidade.
- Prácticas sostibles na agricultura, como o uso de técnicas de cultivo ecolóxicas.
- Plan de cultivo que inclúa a selección de plantas, o espazo dispoñible e o calendario de sementa.
- Técnicas de Cultivo e aplicar técnicas de cultivo sostible, como a rotación de cultivos, a compostaxe e o uso de pesticidas naturais.
- Traballo en Equipo.
- Responsabilidade do traballo en equipo.
- Respecto pola Diversidade e a valoración das diferenzas entre os compañeiros, así como a diversidade de especies na horta.
- Compromiso Social cara á comunidade e a contorna, entendendo o impacto das nosas accións no desenvolvemento sostible.
- Solidariedade entre os alumnado, apoiando a aqueles que poidan ter dificultades no traballo en equipo ou na aprendizaxe.

Criterios de avaliación.

1. Potencia o traballo en equipo e a colaboración entre o alumnado de diferentes contextos e capacidades sociais.
2. Potencia no alumnado o coñecemento sobre a produción de alimentos sostible e o coidado do medio ambiente.
3. Contribuír á seguridade alimentaria da comunidade educativa mediante a produción de hortalizas.

4. Sensibiliza ao alumnado sobre os ODS, destacando o ODS 2 (Fame Cero) e o ODS 15 (Vida dos Ecosistemas Terrestres).

5. Desenvolve habilidades prácticas e teóricas en xardinería, bioloxía e nutrición.

Indicadores de logro ou desempeño.

Potencia o traballo en equipo e a colaboración entre o alumnado de diferentes contextos e capacidades sociais.

- Indicador 1: Porcentaxe de actividades realizadas en grupo onde todos os membros participan activamente.

- Indicador 2: Avaliación da colaboración entre o alumnado a través de cuestionarios ou observacións directas.

- Indicador 3: Número de propostas de solucións conxuntas a problemas que xurdan durante a xestión do horto.

Potencia no alumnado o coñecemento sobre a produción de alimentos sostible e o coidado do medio ambiente.

- Indicador 1: Realización de actividades formativas sobre prácticas de agricultura sostible (talleres, charlas, etc.).

- Indicador 2: Avaliación do coñecemento adquirido a través de cuestionarios antes e despois das actividades educativas.

- Indicador 3: Participación dos estudantes en actividades de coidado do medio ambiente (recollida de lixo, compostaxe, etc.).

Contribuír á seguridade alimentaria da comunidade educativa mediante a produción de hortalizas.

- Indicador 1: Cantidade de hortalizas producidas e distribuídas á comunidade educativa.

- Indicador 2: Número de familias que se benefician da produción do horto.

- Indicador 3: Feedback da comunidade educativa sobre a calidade e utilidade das hortalizas producidas.

Sensibiliza ao alumnado sobre os ODS, destacando o ODS 2 (Fame Cero) e o ODS 15 (Vida dos Ecosistemas Terrestres).

- Indicador 1: Número de actividades de sensibilización realizadas sobre os ODS.

- Indicador 2: Participación da comunidade escolar en eventos relacionados cos ODS (charlas, exposicións, etc.).

- Indicador 3: Grao de coñecemento sobre os ODS antes e despois das actividades de sensibilización.

Desenvolve habilidades prácticas e teóricas en xardinería, bioloxía e nutrición.

- Indicador 1: Avaliación das habilidades prácticas adquiridas a través de observacións durante as actividades no horto.

- Indicador 2: Realización de proxectos ou presentacións sobre temas relacionados con xardinería, bioloxía e nutrición.

- Indicador 3: Feedback dos estudantes sobre a súa aprendizaxe e habilidades adquiridas ao longo do proxecto.

Etapas:

1. **Planificación:**
   - Selección do espazo e deseño do xardín.
   - Identificación de roles e responsabilidades entre o alumnado.
2. **Implementación:**
   - Preparación do terreo, selección de cultivos e sementeira de sementes.
   - Establecemento do calendario de actividades.

3. **Seguimento e mantemento:**
    - Coidados regulares do xardín (rego, desbroce, etc.).
    - Rexistro do crecemento das plantas e observacións sobre o medio.
4. **Avaliación e reflexión:**
    - Avaliar os resultados da horta (produción de alimentos, participación do alumnado).
    - Reflexionar sobre a inclusión e aprender sobre os ODS.

Actividades:

1. **Obradoiros de formación:**
    - Obradoiros de técnicas de cultivo, coidado das plantas e sustentabilidade.
2. **Días de sementeira:**
    - Ofrecer días comunitarios para plantar cultivos, implicando pais e membros da comunidade.
3. **Actividades de educación inclusiva:**
    - Xogos e dinámicas que fomenten a interacción e o respecto entre todo o alumnado durante o traballo na horta.
4. **Charlas e conferencias:**
    - Convida a especialistas en sustentabilidade e agricultura urbana a falar da importancia dos ODS.
5. **Cociña e nutrición:**
    - Organiza sesións de cociña con produtos da horta para ensinar sobre nutrición e alimentación saudable.

6. **Exposición final:**
    - Presentar o proxecto e os resultados obtidos á comunidade educativa, destacando a inclusión e coñecendo os ODS.

***Avaliación*:**

Será continua, baseada na observación diaria, mediante a recollida de datos segundo un rexistro de ítems. Para avaliar o resultado utilizaremos a seguinte táboa de dobre entrada, sendo avaliada por cada un dos alumnos/as e polo docente. A táboa indícase os seguintes aspectos (SI (S), NON (N), Mellorable (Me).

Avaliación profesorado:

	S	N	Me
A experiencia resultou satisfactoria?			
Cal foi o sentir do alumnado?			
Os nenos/as foron protagonistas?			
Participaron as familias?			
O alumnado expuxo o seu proxecto?			
Foi axeitada a temporalización?			
Acadáronse os obxectivos específicos propostos?			
As actividades resultaron atractivas?			
Os recursos proporcionados pola biblioteca foron os axeitados?			
Resultou ben a metodoloxía de aprendizaxe por proxectos?			
Desenvolvemos os obxectivos iniciais?			
O proxecto aplicase a vida cotiá do alumnado?			
Houbo un cambio real na realidade da noso centro?			

Avaliación do alumnado:

	S	N	Me
A experiencia resultouche satisfactoria?			
Consideras que fuches o protagonista da actividade?			
A túa familia axudouche a entender os libros?			
Fuches quen de expoñer o proxecto ante os teus compañeiros/as?			
Deuche tempo a ler cada un dos libros?			
Fuches capaz de resolver os problemas que se lle presentaban a cada un dos personaxes?			
Gustáronche os libros?			
Gustouche a maneira de traballar os contos a través do diálogo e o intercambio cos compañeiros/as?			
Resultouche interesante o que liches nos libros?			
Fixeches propostas para mellorar o proxectos realizados?			
Participaches activamente nos proxectos formulados?			

ÁREA DE INGLÉS

PAL. ÁREA DE LINGUA ESTRANXEIRA. CURSO 2024-2025

Desde a nosa área, participaremos no Plan Anual de Lectura seguindo as recomendacións do **Plan LIA** na súa terceira fase **2021-2025** nos ámbitos de **Lectura, Información e Aprendizaxe.**

Así mesmo, e conforme aos **Obxectivos da Axenda 2030 da ONU para o Desenvolvemento Sustentable,** programamos as seguintes liñas de acción:

1. **EDUCACIÓN DOCUMENTAL:**
   I.1.- Busca de información en distintos soportes.
   I.2.- Selección da información.

I **FOMENTO DE LECTURA:**
   II.1.- Promover a Lectura
   II.2.- Hora de Ler.

II **PDI de centro**

I.- EDUCACIÓN DOCUMENTAL:

Remitimos aos apartados de fomento de lectura e PDI de centro para ver as accións concretas.

II.- FOMENTO DE LECTURA:

II.1.- Promover a lectura.

Desde a nosa área as lecturas están integradas nos diferentes centros de interese programados para este curso, e sempre dependendo da capacidade de ***reading*** do noso alumnado.

- **E.I.**: Desde a área de inglés, apoiámonos en **Big Books** cheos de cores e adaptados á comprensión dos nenos/as de E. Infantil para achegalos ao pracer dos libros e da lectura.

  Para achegar aos máis peques ás partes do corpo, usamos **"The Gruffalo"**, e para coñecer animais e afianzar as cores, **"Dear Zoo", "Nelly paint a monster"** e **"Collin's colours".**
- **E.P.:** Nos diferentes cursos integraremos algunhas lecturas nas diferentes unidades didácticas.

  - 1º: "Blippy the robot" e colección bilingüe **"Pepe en Inglaterra".**

  - 2º: Colección bilingüe **"Pepe en Inglaterra".**

  - 3º: Colección **"Winnie the witch"**

  - 4º, 5º: Colección **"Clara secret".**

  - 6º: "The Biggest".

II.2.- Hora de Ler. Club de Lectura SUEIRIÑOS,- AS.

II.2.1.- Introducción: Na hora de Ler, mércores e xoves , reunirémonos no **club de lectura** para desenvolver as actividades propias do club.

O lema elixido para este curso é: **"Club de Lectura Sueriños,-as. Sementeiro lector".**

NOTA: Daremos información pormenorizada no apartado adicado ao PDI do centro, coa achega do noso club de lectura

II.2.2.- Curso: 6º E.P.

II.2.3.- Horario: O mesmo de todo o centro: 12:00 – 12:20 mércores e xoves.

II.2.4.- Título: "El brazalete mágico". (Ed. OXFORD)

II.2.5.- Modo de lectura: Gran grupo, lectura expresiva.

II.2.6.- Xustificación: A lectura da Hora de Ler permite, desde o meu punto de vista, ademais da comprensión lectora, darlle importancia ao traballo en equipo para a resolución de problemas, desde a visión dos nenos/as.

II.2.7.- Obxectivos:

Son aqueles marcados nos **puntos 2.1.3.c. Liñas de actuación e 5.2.3. Desenvolvemento das competencias lectoras do Proxecto Lector do Centro** que enmarca tódalas actividades de lectura desenvolvidas no noso centro.

II.2.8.- Actividades:

II.2.8.1.- Previas á lectura.

- Treboada de ideas sobre o que o título lles suxire.

- Visitaches Grecia? Que coñeces do país?
- Sabes algo da súa gastronomía?
- Visionado dos vídeos sobre a historia de Grecia e a cidade de Atenas.
- Presentación do volume a ler.

II.2.8.2.- Durante a lectura.

- Consulta de dúbidas de vocabulario.
- Reflexión sobre cada unha das aventuras lidas.

II.2.8.3.- Despois da lectura.

- CDU do libro.
- Ficha bibliográfica do libro.
- Ficha de comprensión lectora.
- Debate sobre o tema do libro.

III.- PDI. <u>de centro.</u>

Contribuiremos ao PDI de centro cun proxecto desenvolvido ao longo de todo o curso escolar, desde distintos cursos de E. Infantil e E. Primaria.

<u>III.1.- Introducción.</u>

Os proxectos na escola son unha estratexia metodolóxica que forma parte das denominadas metodoloxías activas de aprendizaxe. Como dixo Kilpatrick, un dos iniciadores deste tipo de metodoloxías, "un proxecto é unha entusiasta proposta de acción para desenvolver nun ambiente social determinado", neste caso a escola.

O proxecto que presentamos é documental e integrado polas seguintes razóns:

- Utilízanse todos os materiais da biblioteca escolar en todo tipo de soporte.
- Na súa programación e desenvolvemento emprégase documentos de ficción e de coñecemento.
- Promóvese a implicación de moitas áreas do coñecemento escolar e extraescolar.
- Desenvólvese a partir dun tema global.
- Supón a participación de varios docentes e da comunidade educativa (familias, persoal non docente, asociacións...).

III.2.- Xustificación.

Este curso, incorporámonos ao PDI do centro: ***" No Sueiro plantamos as sementes dunha convivencia diversa e multicultural, para recoller os seus froitos no noso horto escolar"*** dentro da **Axenda 2030 por un desenvolvemento sostible**. Contribuiremos traballando varios **obxectivos:**

1.- Remate da pobreza
2.- Fame cero.
10.- Redución das desigualdades.
17.- Alianzas para lograr os obxectivos.

Ademais, a nosa achega a este **PDI**, e, seguindo as recomendacións da **Asesoría de Bibliotecas Escolares**, sairá **"A ESCENA"**, sendo a **HORTA ESCOLAR** o maior é mellor **TEATRO** escolar.

III. 3.- Área e nivel:

O PDI enmárcase na area de plástica, en 6º curso de E.P., na Hora de Ler en 6º E.P., na etapa de E. Infantil e en 1º E. Primaria.

O ensino será trilingüe: inglés, galego e castelán.

III.3.1.- Área de plástica, 6º E. Primaria.

Nesta área, cunha sesión semanal, elaboraremos o mural do noso proxecto, a xeito de cartel publicitario dunha obra de teatro.

O mural será o lema do Club de Lectura, cun título, subtítulo e relación do teatro coa horta escolar.

Traballarase o volume coa elaboración de columnas gregas, a perspectiva para darlle fondo ao cartel e o deseño das liñas da arquitectura grega.

Asi mesmo, elaboraremos as máscaras típicas do teatro grego.

Temporalización: 1º trimestre.

III.3.2.- Hora de Ler, 6º E. Primaria. Club de Lectura.

Ademais do indicado no **apartado II.2,** o noso club de lectura fai a seguinte achega:

Título: Club de Lectura Sueiriños, -as. Sementeiro Lector.

Subtítulo: De Talía a Melpómene.

Liña de traballo: Sementando prosa: "El brazalete mágico"
Agromando poesía. "La Odisea"
Florecendo o teatro clásico grego.

Deste xeito mesturamos o teatro clásico grego, berce do teatro, co vocabulario propio da horticultura.

Temporalización: Todo o curso.

III.3.3.- E. Primaria, 1º curso. Lingua estranxeira, inglés.

Na área de lingua estranxeira, inglés, achegarémonos ao mundo teatral da man dun **monicreque, Sam, un esquío** que será o que guíe os seus pasos polos **froitos do outono** en lingua inglesa.

O **escenario** de Sam será **unha árbore na imaxinaria horta da aula**, sendo os **Sam's helpers** os **"actores"** do PDI desta área.

Temporalización: 1º trimestre.

III.3.4.- E. Infantil. Lingua estranxeira, inglés.

En toda a etapa de E. Infantil o noso proxecto leva por título: **"On a happy orchard".**

Neste proxecto mesturamos produtos da **horta, teatro de monicreques** e **emocións.** O conto é creación propia da mestra e será o fío condutor polas emocións dos máis peques. Serviranos para presentar as cores, números e o vocabulario propio do tema.

Temporalización: Todo o curso.

III. 4.- Recursos:

A biblioteca escolar proporcionaranos os seguintes recursos:

III. 4. 1.- Fontes escritas:

- «El brazalete mágico». (Ed. OXFORD)
- «La Odisea». (Ed. EDEBÉ)
- «A happy orchard» (Creación propia da mestra)

III.4.2.- Documentos dixitais

https://www.fao.org/world-food-day/about/en

https://www.youtube.com/watch?v=RchSJSJAbc0

https://www.youtube.com/watch?v=CVmfBnJygTA

III. 5.- Proposta metodolóxica:

A nosa proposta metodolóxica de aprendizaxe baséase nunha dinámica activa, cooperativa e centrada na experiencia próxima aos alumnos/as, partindo dos seus intereses, das súas experiencias e dos seus coñecementos previos.

III. 6.- Obxectivo xeral:

Tomar conciencia da necesidade da agricultura máis próxima e sostible como xeito de achegamento entre comunidades, neste caso, a escolar, e a escaseza de alimentos, que acentuada pola presión das actividades humanas e o cambio climático, está levando á destrución de comunidades enteiras.

III. 7.- Obxectivos específicos:

- Sensibilizar sobre o importante valor natural e a fraxilidade de distintos lugares do planeta, tendo en conta a incidencia das actividades humanas e o cambio climático asociado á pobreza e a fame
- Conseguir un conxunto de coñecementos sobre os lugares máis desfavorecidos do planeta e os seus recursos, para que o alumnado incremente o nivel de respecto e estima cara eles.
- Recoñecer o teatro como fonte de comunicación e elemento audiovisual de achegamento entre as persoas.
- Coñecer distintas formas teatrais: máscaras gregas, monicreques, mimo, ...

III. 8.- Bloques de contidos:

Bloque 1.- Educación audiovisual.

Visionado de imaxes de lugares en risco extremo de hambruna co fin de coñecer o estado no que se atopan certas comunidades e valorar os alimentos.

Búsqueda na rede de información sobre os obxectivo 1, 2, 10, 16 e 17 dos ODS da Axenda 2030, de xeito global.

<u>Bloque 2</u>.- Expresión artística.

Descrición verbal dos sentimentos xurdidos da observación das representacións teatrais asociadas ao proxecto.

Cores, texturas, tamaños, formas, liñas, volumes, perspectiva.

Instrucións para a elaboración das obras artísticas.

Experimentación coas formas e texturas.

Traballo cooperativo

<u>Bloque 3.</u>- Deseño realista.

Proporción e deseño nos proxecto creativo.

<u>III.9.- Competencias clave</u>

- **Comunicación lingüística:** Nomear formas, tamaños, cores, produtos da horta, términos teatrais e emocións. Falar sobre as diversas emerxencias relacionadas coa fame por mor do cambio climático e da man do home.
- **<u>Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía:</u>** <u>Recoñecer e debuxar formas xeométricas. Coñecemento das distintas formas, tamaños e volume que compoñen os obxectos do proxecto.</u>
- **Competencia dixital:** Desenvolver destrezas informáticas. Utilizar o ordenador para observar detalles do obxecto do proxecto e practicar o vocabulario.
- **Aprender a aprender:** É quen de organizar de xeito correcto os distintos obxectos e situalos no espazo.
- **Competencias sociais e cívicas:** Recoñecer a importancia de disfrutar e aproveitar o traballo escolar ao máximo. Respecto polas opinións dos demais
- **Sentido de iniciativa e espírito emprendedor:** Elixir formas, cores e deseño para crear unha obra. Creatividade á hora de elaborar propostas arriscadas.
- **<u>Conciencia e expresións culturais:</u>** <u>Respeto polas distintas formas de expresión plásticas e culturais.</u>

III.10.- Avaliación.

Para avaliar o resultado do proxecto elaboraremos unha táboa con aquelas cuestións que máis nos interesa valorar.

Participa todo o alumnado?	
Os nenos/as foron protagonistas?	
Cal foi o sentir do alumnado?	
O alumnado expuxo o seu proxecto?	
As actividades resultaron atractivas?	
Participaron as familias?	
O proxecto sae da escola?	
Acadáronse os obxectivos específicos propostos?	
Desenvolvemos as comp. clave iniciais?	
Os recursos proporcionados pola biblioteca foron axeitados?	
Foi axeitada a temporalización?	
A metodoloxía de aprendizaxe por proxectos resulta ben?	

PEDAGOXÍA TERAPÉUTICA E AUDICIÓN E LINGUAXE.

DIVERSIDADE NO HORTO

O horto escolar constitúese como un marco idóneo para levar a cabo propostas relacionadas coas áreas instrumentais e o traballo das competencias claves e ademais da estar en contacto co noso entorno próximo e a natureza. A nosa escola está nun entorno privilexiado e debemos fomentar no alumnado valores como o coidado, respecto e desfrute polo medio ambiente. O horto escolar pode ser unha fonte de motivación para que o alumnado planifique, colabore, tome decisións e asuma responsabilidades individuais e colectivas.

OBXECTIVO XERAL:

Planificar, organizar, desenvolver e analizar unha proposta práctica en torno ao horto escolar que favoreza aprendizaxes vivenciais e significativas, e que fomenten no noso alumnado de PT e AL o coidado e conservación do noso planeta.

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS

- Abordar o currículo de maneira práctica e vivencial sobre todo nas áreas instrumentais (linguas e matemáticas)

- Coñecer o vocabulario relacionados co horto e os seus cultivos (verduras, froitos, plantas)

- Observar e coñecer a fauna que vive no noso horto escolar (insectos, aves ...)

- Coñecer as ferramentas e materiais que se precisan para traballar no horto.

- Coñecer os elementos básicos que precisa unha semente para convertirse nunha planta.

- Coñecer e identificar a variedade de sementes.

- Coñecer algunhas características das plantas das que nos alimentamos.

- Espertar o interese do noso alumnado cara o entorno próximo e preto, así como, aprender a valoraralo e coidalo.

- Impulsar valores como a paciencia, a responsabilidade, o compromiso e a autonomía.

- Aproveitar o noso entorno para realizar actividades de mindfulness e ioga no horto.

Desenvolver as **COMPETENCIAS BÁSICAS** ligadas ao horto escolar:

- **Competencia en comunicación lingüística (CCL):** Fomentarase a través do PDI que o alumnado desenvolva as 4 destrezas básicas comunicativas: ler, escribir, escoitar e falar; a través da linguaxe escrita ou do traballo oral indiferentemente, potenciando a fala exploratoria principalmente, a reflexión e a crítica.

- **Competencia matemática e competencias en ciencia, tecnoloxía e enxeñeira (STEM)** Esta competencia levarase a cabo a través do uso e a utilización de números e operacións matemáticas en diferentes fases do horto escolar, como, por exemplo, no deseño realizaranse cálculos de áreas ou superficies, na construción e desenvolvemento elaborarase unha lista cos gastos dos materiais, das sementes, etcétera.

- **Competencia dixital (CD):** Empregaremos o uso das novas tecnoloxías a través do ordenador para buscar información sobre o noso PDI.

Competencia persoal, social e de aprender a aprender (CPSAA): O horto escolar constitúese como un recurso educativo que establece un escenario esencial para poñer en xogo o fomento e desenvolvemento de estratexias que favorecen a construción de aprendizaxes autónomos, a través da construción de coñecementos por parte do alumnado, apostando por una metodoloxía na que o alumnado son os protagonistas.

- Competencias sociais y cívicas(CSC): O horto escolar constitúe un traballo en grupo o que favorecerá as relacións persoais xa que se traballa de forma cooperativa, compartindo experiencias, espazos, tempos... Por outro lado, pretendese inducir ao alumando nunha responsabilidade social e cívica co entorno e o medio ambiente, fomentando actitudes de sostibilidade e protección ambiental, condenando aquelas conductas que causen unha problemática medioambiental.

- Competencia emprendedora (CE): O proxecto supón o desenvolvemento de desenvolver a capacidade de toma de decisións con reflexión e criterio, así como, adquirir responsabilidade e implicarse activamente.

- Competencia en conciencia e expresións culturais (CCEC) o alumnado a través de propostas elaboradas desenvolverán a creatividade, a imaxinación a partir do horto escolar.

ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA E MÚSICA E DANZA.

"HORTA ESCOLAR: MELLORANDO OS HÁBITOS ALIMENTICIOS A TRAVÉS DA MÚSICA E DA EXPRESIÓN CORPORAL"

O curso 2024/2025, o P.D.I. de Educación Física e Música e Danza segue a directriz marcada polo PDI Anual do CEIP Plurilingüe Manuel Sueiro ***" No Sueiro plantamos as sementes dunha convivencia diversa e multicultural, para recoller os seus froitos no noso horto escolar"*** . Neste curso escolar a temática céntrase na importancia dos ***hortos escolares e da mellora dos hábitos alimenticios*** centrándonos nos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS) dentro da Axenda 2030.

A loita contra o cambio climático, tanto a redución das emisións de gases de efecto invernadoiro como a adaptación ao cambio climático, é unha prioridade para España. O obxectivo é prepararnos para afrontar os impactos do cambio climático, sentar as bases dunha economía neutra en emisións e acompañar aos colectivos máis vulnerables no proceso de transición.

Para a realización do Proxecto Documental Integral durante todo o curso escolar 2024/2025 utilizaremos diversos materiais entre os que se encontrar os seguintes:

Libros de consulta:

- **"Hortos escolares: unha guía para educadores"**- Centro de Recursos para a Educación
- **"Guía de hortas urbanas"**-FAO

- **"Permacultura. Unha guía práctica para a agricultura da vida real"**- David Holmgren
- **"Educación para a sustentabilidade: un enfoque práctico"**- Nacións Unidas
- **"O pequeno libro da agricultura urbana"**- Carles Agustí & Adelaida Toquero

Temporalización:

Durante todo o curso en sesións de 50 minutos nas materias de Educación Física ou Música e Danza.

Metodoloxía:

- **Aprendizaxe experiencial:** utiliza o xardín como un espazo práctico de aprendizaxe, onde os alumnos participan activamente en todas as etapas do cultivo.
- **Educación inclusiva:** garante que todos os alumnos, independentemente das súas capacidades físicas ou cognitivas, participen na actividade do xardín.
- **Interdisciplinariedade:** integra materias como ciencias, matemáticas, arte e educación física mediante actividades de xardín.

Contribución ás competencias básicas e transversais e competencias claves da Unión Europea:

O desenvolvemento desta unidade contribuirá ao crecemento do conxunto das competencias claves definidas no marco normativo, en especial ás competencias sociais e cívicas, ás de aprender a aprender e ás do sentido da iniciativa e espírito emprendedor. Buscarase o logro da conciencia social e da intervención no medio e porase en valor a creatividade e o traballo en equipo na resolución de problemas ambientais.

Obxectivo xeral:

Mellorar os hábitos alimenticios da comunidade escolar, fomentando o consumo de froitas e verduras, participando no Certame de Teatro Escolar e implicando á comunidade escolar na realización da experiencia.

Obxectivos específicos:

1. Mellorar os hábitos alimenticios dá comunidade escolar, fomentando o consumo de froitas e verduras.
2. Participación na realización das obras de teatro.
3. Implicar a la comunidad escolar en la realización de la experiencia.

Contidos:

Alimentación saudable:

- Importancia do consumo de froitas e verduras.
- Beneficios para a saúde e o benestar.

Teatro como ferramenta educativa:

- Introdución ao teatro: conceptos básicos e técnicas.
- Elaboración de guións relacionados coas froitas e verduras.

Implicación da comunidade escolar:

- Estratexias para involucrar a familias, profesores e alumnos.
- Actividades colaborativas: talleres, charlas e eventos.

Actividades prácticas:

- Degustación de diferentes tipos de froitas e verduras.
- Creación de cartaces ou murais sobre hábitos alimenticios saudables.

Criterios de avaliación.

Participación activa:

- Avaliar a implicación dos alumnos nas actividades propostas relacionadas co consumo de froitas e verduras.

Creatividade no teatro:

- Valorar a orixinalidade e a calidade das representacións teatrais realizadas no Certame de Teatro Escolar.

Colaboración comunitaria:

- Comprobar o nivel de participación da comunidade escolar (familias, profesores) nas actividades organizadas.

Comprensión dos hábitos alimenticios:

- Evaluar se os alumnos son capaces de explicar a importancia dunha alimentación equilibrada e os beneficios das froitas e verduras.

Reflexión sobre a experiencia:

- Valorar as reflexións dos alumnos sobre o que aprenderon durante o proxecto e como poden aplicar isto na súa vida diaria.

Actividades:

Taller de cociña saudable:

- Descrición: Organizar un taller onde os alumnos poidan preparar receitas sinxelas utilizando froitas e verduras.

Mercado de froitas e verduras:

- Descrición: Crear un mercado dentro do colexio onde se ofrezan diferentes tipos de froitas e verduras para que os alumnos as proban.

Teatro sobre alimentación saudable:

- Descrición: Elaborar unha obra de teatro ou pequenas representacións que traten sobre a importancia das froitas e verduras, involucrando aos alumnos en todas as etapas (guión, actuación, decoración).

Campaña de sensibilización:

- Descrición: Crear cartaces, murais ou vídeos informativos sobre os beneficios das froitas e verduras, que se exporán en diferentes lugares do colexio.

Xornadas de degustación:

- Descrición: Organizar xornadas onde se ofrezan degustacións de diferentes pratos elaborados con froitas e verduras, invitando tamén ás familias a participar.

Charlas con expertos:

- Descrición: Invitar nutricionistas ou chefs para dar charlas sobre alimentación saudable e realizar demostracións culinarias.

***Avaliación*:**

Será continua, baseada na observación diaria, mediante a recollida de datos segundo un rexistro de ítems. Para avaliar o resultado utilizaremos a seguinte táboa de dobre entrada, sendo avaliada por cada un dos alumnos/as e polo docente. A táboa indícase os seguintes aspectos (SI (S), NON (N), Mellorable (Me).

Avaliación profesorado:

	S	N	Me
A experiencia resultou satisfactoria?			
Cal foi o sentir do alumnado?			
Os nenos/as foron protagonistas?			
Participaron as familias?			
O alumnado expuxo o seu proxecto?			
Foi axeitada a temporalización?			
Acadáronse os obxectivos específicos propostos?			
As actividades resultaron atractivas?			
Os recursos proporcionados pola biblioteca foron os axeitados?			
Resultou ben a metodoloxía de aprendizaxe por proxectos?			
Desenvolvemos os obxectivos iniciais?			
O proxecto aplicase a vida cotiá do alumnado?			
Houbo un cambio real na realidade da noso centro?			

Avaliación do alumnado:

	S	N	Me
A experiencia resultouche satisfactoria?			
Consideras que fuches o protagonista da actividade?			
A túa familia axudouche a entender os libros?			
Fuches quen de expoñer o proxecto ante os teus compañeiros/as?			
Deuche tempo a ler cada un dos libros?			
Fuches capaz de resolver os problemas que se lle presentaban a cada un dos personaxes?			
Gustáronche os libros?			
Gustouche a maneira de traballar os contos a través do diálogo e o intercambio cos compañeiros/as?			
Resultouche interesante o que liches nos libros?			
Fixeches propostas para mellorar o proxectos realizados?			
Participaches activamente nos proxectos formulados?			